

1998 karácsonya előtt néhány nappal a miniszterelnök kedvenc lapja, a *Napi Magyarország*, talán a szokásosnál is mocskosabb hangvételű vezércikkben méltatta személyemet. A cikk apropójaként egy, az ÉS-ben néhány nappal korábban megjelent írásom szolgált, a főszerkesztő-helyettes által jegyzett publicisztika – szokás szerint – nem az általam leírtakra reagált, hanem arról elmélkedett, hogy ha valaki olyan elvetemült, büns családából származik, mint jómagam, és mindemellett még elmebeteg is, akkor annak egyrészt „szégyenében süljön le a potfájáról a bőr”, másrészt „fogja be a száját”, „szégyellen kiállni az emberek elé”, főképpen pedig „ne legyen úgynevezett független médiaszakértő, és ne írjon kolumnákat erről a témáról, mert az mindenkitől hihető, csak éppen tőle nem” (1. családi háttér és elmebeli állapot). A vezércikk egy metaforára épült, amelyben a szerző engem (Eörsi Istvánnal) párba állítva) a krokodilok csoportjához sorol, megjegyezve, hogy „...a krokodilbőr bírja a kiképzést. Cipőt csinálnak belőle”, majd végző konklúzióként: „Talán sejtek, mire futtatom ki ezt az írást.

VÁSÁRHELYI MÁRIA:

Kinek a szégyene?

Hát persze a krokodilbőrre, ami Eörsi-
síket Vásárhelyiékkel összeköti” (és
amelyből cipőt csinálnak). A gyaláz-
kodás egyéb részeit mentálhigiénés
megfontolások által vezérelve nem
ismertetem, mivel már az idézés
puszta tényétől is mocskosnak érzi
magát a polgár. S minthogy – né-
hány viszonylagos békeévtől eltekint-
ve – kora gyermekkoromtól, rend-
szerfűggetlenül mindenféle hatalom
a „rendszer ellenségeként” tartott
számon, így nem mondhatom, hogy
szokatlan számomra a helyzet, kívál-
képp mivel valójában a megbélyeg-
zők köre is ugyanaz; többségében
(volt) pártpropagandisták, munkás-
örök, besúgók és feljelentők leplez-
nek le ma is. Az ilyen színvonalú és
hangnemű írásoknak mindameltt
természetesen nem örül az ember,

ám már nem is nagyon csodálkozik,
az pedig eszébe sem jut, hogy bármi-
lyen módon reflektáljon ezekre.
1999 őszén azonban egy sajtóregge-
lire voltam hivatalos, ahol Magyaror-
szágon dolgozó külföldi újságírók
kérdésgettek a honi sajtóviszonyok-
ról. A beszélgetés során egyebek kö-
zött említést tettem erről a cikkről is,
felidézve annak konklúzióját, mely
szerint az olyan „krokodilokból”,
mint jómagam, cipőt szoktak csinálni.
A sajtóbeszélgetésen részt vett egy
holland újságíró, a keresztényde-
mokrata szellemiségű Trouw című
napilap munkatársa is, aki hónapok-
kal később elemző cikket írt lapjának
a magyarországi politikai és sajtóviszo-
nyokról, és ebben az írásában egy-
bek között megemlíti, hogy a kor-
mány kedvenceként számon tartott

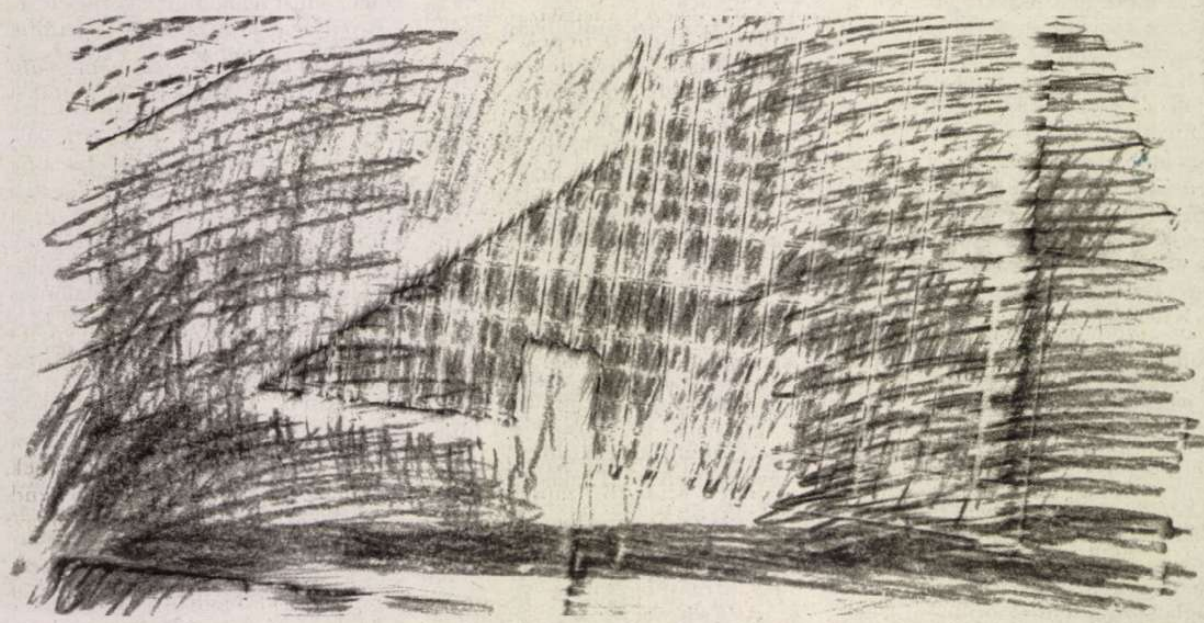
Napi Magyarország egyik vezércikke
azt írta, hogy „egy bizonyos baloldali
médiászociológus bőréből lámpaer-
nyőt kellene készíteni”. Minderről én
csak akkor értesültem, amikor telefo-
non kerestett Stépán Gábor, a Napi
Magyarország újságírója, aki nem
mást kért tőlem, mint hogy monda-
nám meg, mikor akartak ők lámpaer-
nyőt csinálni a bőrből, mivel ő csu-
pán néhány hónapja dolgozik a lap-
nál, és így megkímélhetem a keres-
gélés fáradságos munkájától. A lámpa-
ernyőt cipőre helyesbítve megad-
tam a megjelenés paramétereit. Né-
hány nap múlva S. szignóval cikk je-
lent meg a Napi Maóban, amely – a
lap hagyományaihoz híven – terjedel-
mesen boncolgatja a holland újság-
író család viszonyait és férjével kö-
zöszen üzemeltetett „gyanús” vállalkozá-
sait, valamint kötelező gyakorlatként
felelősi családom bűneit, majd tá-
jékoztatja az olvasót, hogy „sajnos ki-
tartó próbálkozásunkat nem koronáz-
ta siker: ehhez legalább hasonló mon-
datot sem találtunk”.

Alig egy héttel ezután a közszolgá-
lati Magyar Rádió Vasárnapi újság
című műsorában Lovas István jegy-
zetét a TIB '56-os tagozatának felhí-
vása vezette be: „(...) Sajnos, az An-
tall-kormány sem füstölte ki a bolse-
vista-liberális hatalmat a sajtóból, és
ennek azóta is nyögjük a következe-
ményeit. A szemforgató magatartás,
amit a két fent említett párt folyama-
tos hazug beállítása sulykol, emlé-
keztet a goebbelsi-zsdánovi, világ-
közvéleményt romboló propagandá-
ra. Hazudjunk mennél nagyobb-
ban, annál inkább hisznek nekünk. Az
MSZP-SZDSZ módszere abban is
hasonlít a fasiszta-bolsevista propa-
gandára, hogy nem állt ágensein
keresztül idegen hatalmaknál támo-
gatást keresni” (betűhív idézet a mű-
sor internetes megjelenéséből).
A hangulatos bevezetés után Lovas,
illusztrálva a TIB közleményének
igazságtartalmát, rátért a „cipő ver-
sus lámpaernyő”-ügyre. Miután né-
mi globális zsidózással toldotta meg
a Napi Magyarországból a holland
újságíróról és rólam írtakat, köte-
lező újjgyakorlatként sort kerített a
baloldali liberális médiaéleti heti ak-
tuális leleplezésére, amiért mélyen
hallgat a skandalumról, az „országos
botrányról”, melyet én okoztam (fel-
tetelezhetően azzal, hogy a holland
újságíró cipő helyett lámpaernyő-
ről írt). Ezt követően felszólította „a
máskor a szélsőségekre oly kényes
média-élet”, hogy szőlítson fel en-
gem a nyilvános bocsánatkérésre,
amiért a világ közvéleményét a „Je-
hető legaljasabb módon becsapa-
tam”, és ezáltal „hatalmas kárt okoz-
tam”, majd ugyanezzel a lendülettel
„kedvenc” pártomat arra buzdította,
hogy azonnal határolódjon el sze-
mélyemtől. (Vajon honnan tudja,
hogy melyik párt a kedvencem? Nyil-
ván ugyanonnan, ahonnan száma-
zómról, kapcsolataimról tájékozód-
dik. Ez volna a polgári mentalitás?
A módszer inkább a politikai rend-
őrségére emlékeztet.) S hogy miért
is e hevület? Az ok nem lehet más,
mint hogy a holland újságíró cipő
helyett lámpaernyőt emleget, az ef-
féle tárgyi tévedés pedig, a jelek sze-
rint, mind a kormánylap, mind pe-
dig a közszolgálati rádió etikai kó-

dexében a főbenjáró bűnök között
szerepel. Hogy a holland újságíró
„tévedése” miért az én bünlajstro-
mat bővíti, nehezen érthető, de
mindegy is, hiszen pontosan tudjuk,
hogy ezekben a szélsőjobboldali
mocskolódásokban nem a ráció, ha-
nem az üzenet a fontos. Mindezek
fényében annak már talán nincs is
jelentősége, hogy Lovas állításával
szemben én a Napi Magyarorszá-
nak soha nem nyilatkoztam sem er-
ről, sem másról, és az sem fontos,
hogy szemben a közrádióban suga-
mazottakkal, a holland újságíró, sa-
ját állítása szerint azért, amit írt,
írásának tartalmi részéért soha nem
kért bocsánatot a Napi Maótól.
A történet teljességéhez tartozik,
hogy a Lovas és elváratai szerint
rendkívül kiegyensúlyozatlan, a libe-
rális-bolsevik médiaillet által uralt
közszolgálati rádióban, amelyben ő
hetente olvassa fel uszító, szélsősé-
ges, rasszista jegyzetét, én, aki sze-
rinte az inkriminált médiaélet egyik
oszlopos tagja vagyok, az elmúlt két
év során csupán egyetlenegyszer szó-
laltam meg, ám a velem interjú ké-
szítő újságíró két hét múlva kirúg-
ták az intézménytől. Lényegében ha-
sonló a helyzet a közszolgálati Ma-
gyar Televízióban is, azzal a külön-
séggel, hogy oda én – mint az ural-
kodó médiaélet meghatározó szemé-
lyisége, akit mindmáig nem sikerült
kifűstölteni – az elmúlt két éven be-
sem tettem a lábam (valószínűleg
ezért nem sikerült kifűstölteni sem).
További különbség a közszolgálati
rádió és televízió között, hogy utó-
bólból már azokat is kirúgják, akikről
csak feltételezik, hogy rosszat gon-
dolnak a hatalomról. Ugyanennél az
intézménynél a politikai tájékozta-
tást ma már annak a Demokrata cí-
mű hetilapnak a munkatársai írá-
nyítják és ellenőrzik, amely – miköz-
ben egész Európa az új osztrák kor-
mány elszigetelésén fáradozik – cím-
lapján hatalmas betűkkel „Isten ho-
zott Jörg” felirattal köszöntötte Hai-
der pártjának kormányba kerülését.
Lovas István pedig – aki a Demokrata
vezető publicistája – az MTV elnö-
kének tanácsadójaként gondoskodik
a felnövekvő közszolgálati újságíró-
generációk megfelelő szellemiségű
képzéséről.

2000-ben tehát ilyesmikről szól a
kormányhoz közeli sajtó Magyaror-
szágon. Ennek azonban az égvilá-
gon semmi köze sincsen se polgár-
hoz, se konzervatívizmushoz, mind-
ez nem más, mint egyszerű sajtó-
gengszterizmus.

Epilógus: Ha én jobboldali, kon-
servatív értelmiségi lennék (aminek
persze nincs sok realitása), akkor
mostanában esténként a nemzeti sor-
sa és a saját osztályom iránt érzett
aggadalomtól vezette elalvás előtt
kötelezően egy Bibó és egy Márai
nevű valódi polgár műveit olvasgat-
nám, hogy egyetlen pillanatra se fe-
ledkeznek meg arról, hogy „Ahhoz,
hogy Magyarország megint nemzet
legyen, megbecsült család a világ-
ban, ki kell pusztítani egyfajta em-
ber lelkéből a »jobboldaliság« cím-
kével ismert különös valamit; a tu-
datot, hogy ő mint »keresztény ma-
gyar ember«, előjogokkal élhet e vi-
lágban; egyszerűen azért mert »ke-
resztény, magyar úriember«, joga
van tehetség és tudás nélkül jól élni,
fennhordani az orrát, lenézni min-
denkit, aki nem »keresztény, ma-
gyar« vagy »úriember«, tartani a
markát, s a keresztény-magyar mar-
kára baksist kérni az államtól, társa-
dalomtól: (...) amíg ezeknek szavuk
van, vagy befolyásuk, Magyarország
nem lesz nemzet.” (Márai Sándor:
Napló, 1943–1944.)

Jovánovics György: Frottage

Nem tudom, hogy mi történhetett Pokle-
povicsal, a Fradi edzőjével, tán elment az esze, minden-
esetre a múlt szombati Nyíregyháza–FTC bajnoki
mérkőzésen nem állította be a kezdőcsapatba Lieb-
mann Katalint, sőt, még cserének se jelölte.

Pedig a Fradi előző napi fehérgyarmati nyilvános
és kampányzáró edzésén Liebmann Katalin budapesti
kiszagdaelnök remekül mozgott, szavamra, még
mindig egész jó combjai vannak, s a mintegy kétezer
főnyi pályára szervezett néző is a szívébe zártta,
amennyiben az esti tévétudósításokban jól látszott,
hogy egy helybéli gazda ropit ad neki, ő pedig len-
fogadja. Ez még akkor történt, amikor mindenki a Fradi buszát
várta, háromra hirdették a nyilvános edzést, és már fél négy is
elmúlt, s a kiszagdákon kívül senki, végül személyesen Tor-
gyán József kért elnézést a késé-
sért, mindenki megbocsátott.

Pláne, hogy az edzésen még já-
ték is volt, s személyesen Pokle-
povics edző rúgott két gölt, óriási ováció közepette.

A választások nyilván már ekkor meg voltak nyerve.
Most azt ne kérdezze senki, hogy jön a Fradi az idő-
közi választásokhoz. Hülye kérdés és cinikus, persze, a
sajtó most ezt forszírozza, mintha nem épp a sajtó tud-
ná legjobban, hogy a Ferencvárosi Torna Club Tor-
gyán József személyes tulajdona, ekként azt csinál vele,
amit akar. Ha úgy tartja kedve, akkor választási mala-
cot visz korteskedni, ha akarja, pénzt szór az állam-
kasszából a nép közé, ő most a Fradit választotta ma-
lacnak, sőt, államilag felhizlalt disznónak, s ilyennel
azért még senki nem szolgált a rendszerváltás óta.

A klub vezetői, játékosai is pontosan tudják, hogy mi-
vel tartoznak a keresztapának, nem véletlen, hogy senki
sem tiltakozott szakmai okokra hivatkozva a nyilvános
edzés képtelensége ellen, pedig egy nappal bajnoki
meccs előtt rizsföldre vinni a csapatot csörgőspikával,
trombitával, Liebmann Katalinnal, már önmagában
perverzitás. Ha egyszer a Fradi a BL-be jut, s a döntő
előtti napon véletlenül lakodalma van a Torgyán-uno-
káknak, akkor a fiúk ott fognak hajnalig dekáztatni az if-
jú pár mögött, a vezetőség meg tapsol hozzá, már most
pontosan beleférnek a keresztapa-képbe.

A kérdés felvetése már csak azért is otromba, mert a
többi pártnak is megvan a maga kis fradíja. Az ugyebár
már megszokott, hogy a Maszop Éles Istvánt, Farkashá-
zyt, Juszt Lászlót, Moldovát dob be a kampányba köz-
leti kabaréilag (kormánypárti humor nincs, pártthu-
mor viszont nyilván van), hogy egykori válogatott fo-
cisták egy csapatban játszanak az MDF-jelölttel Meg-
bízható Derék Fiúk néven, de már az öreg Isten gon-

dolta volna, hogy a teljes szellemi megújulásra készülő
SZDSZ Lagzi Lajcsiban talál szellemi bázist; a Hit Gyü-
lekezetéből ötven futballcsapatra futotta volna.

Plusz, hogy szombaton kampánycsend van, de Tor-
gyán Fradíja bajnoki meccset játszhat. Ellenben a Rá-
diókabaré adása elmarad, a Heti hetes pedig bejelenté,
hogy ezúttal nem politizálnak, hogy ne befolyásolják a
szavazókat. Édes istenem, ez már a vég. Mintha eddig
annyira befolyásolva lettek volna az emberek, s főleg
általuk. Sajnos, a magyar értelmiség hozzáhülyült a
pártvezetőkhez, író, újságíró, humorista, énekes nem
ír és nem előad, hanem korteskedik, s szerencsétlen
azt hiszi, hogy az ő szavára kelnek
fel vasárnap már hajnalban az em-
berek, s ő vált majd le kormányt;
kis szerénység, ennyire azért nem
tetszenek fontosnak lenni.

Mert ha egy párt a kortesvendé-
geivel együtt azt hiszi, hogy Lagzi
Lajcsi vagy Éles István fog majd
voksot szerezni, akkor Torgyán-
nak mélységesen igaza van, ne le-
gyünk kisszerűek, jöjjön már mindjárt az egész Fradi.
Ha ugyebár a választók aktivitása és politikai vélemé-
nye annak függvénye, hogy Pap Rita énekel-e nekik, s
hogy milyen bográcsgulyást főz Nagy Sándor, akkor
Torgyán jogosan szórja két kézzel a nép közé a Fradit.
Akkor kimutatható, hogy a pénteki edzésen a visszazá-
rást többször is kitűnően alkalmazó Szűcs Misinek kö-
szönhetően ment el 19 767 fő szavazni Fehérgyarmat
és környékén (a választásra jogosultak 52,14 százalé-
ka), s szoros korreláció van Schultz és Lászka sérülése,
valamint Nemes István szocialista jelölt 27,02 százalé-
kos, meglepően jó eredménye között, sőt, ha a Fradi
háromcsatáros játéktendet választva előbb jön ki a
sündisznóállásból, akkor Sértő Radics Istvánnak
(SZDSZ) befellegzett a 14,18 százalékkal, ez esetben
Lagzi Lajcsi is magával rántva az AGB Hungaria né-
zettségi indexén. Mindebből következően egy jó ka-
pusedzővel és egy kíméletet nem ismerő vezető trénerel
a 2002-es választások tulajdonképpen már meg is
vannak nyerve, csak ki kell vinni a fiúkat a Vérmezőre.

Ebben a logikában csak az az apró szépséghiba,
hogy a Fradi végül is a választás előtti napon kataszt-
rofális, 3-0-ás vereséget szenvedett a Nyíregyházától, s
most rajta röhög az ország.

Vizont a fehérgyarmati választás első fordulóját, bár
meg kell ismételní, magasan a kiszagdák jelöltje nyerte.
Amiből kampányilag semmi más nem következik,
mint az, hogy ez a borzasztó szar Fradi még így is többet
ér, mint a magyar értelmiség kortesre kész színe-java.

-mg-

PR Herald

**Megjelent az első magyar
public relations folyóirat.
A legutóbbi szám
tartalmából:**

Bauer Krisztina: Nem látni, csak hallani
Lipovszky Csenge: Amikor a képzőmű-
vészet közhírré tétetik, avagy hogyan kerül
a műalkotás a plakátra?
Koska Tamás: Jó szándékú aggodalmak
– Egy társadalmi célú PR-kampány
Csikós Attila: Tűráztatás és a fékezett
habzású országimázs
Kádár Edit: Országimázs a hálón

Zsiday Kriszta: Zavaró passzívítás

Verebics János: Az én hangom – az én-
képem? – Válaszúton a szerzői jog

Strohmayr Erika: Érzelmi háló – A már-
kaközpontú gondolkodás

Révész Béla: A Passim folyóiratról

F. Tóth Benedek: Kisorolt asztalok népe

Farkas Vera: Mess-age, avagy az üze-
NET világa

Hajas Magdolna: Forráskorlát

Kánvási Krisztián fotói

A PR Herald megjelenik havonta, éves
előfizetési díja: 8800 Ft.

Megrendelhető – levélben a kiadó pos-
tai címén; (SIGNUS Kft. 1144 Budapest,

Önd vezér útja 1-3.) Faxon: 364-70-29

vagy 220-57-21; vagy a szakfolyóirat e-
mail címén: prherald@elender.hu